

ОСОБЛИВОСТІ ПЛАНУВАННЯ ЗОВНІШНЬОЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА

PECULIARITIES OF PLANNING OF FOREIGN ECONOMIC ACTIVITY OF THE ENTERPRISE

Науковий керівник: к.е.н, доцент кафедри міжнародного менеджменту та інновацій
Аверіхіна Тетяна Володимирівна.
Здобувач бакалавріату Лісейко Анна Андріївна
Supervisor: Candidate of Economic Sciences, Associate Professor of the Department of
International Management and Innovation
Averihina Tatyana V.
Bachelor Lyseiko Anna A.

Анотація: У статті проаналізовано роль планування зовнішньоекономічної діяльності у функціонуванні підприємства.

Ключові слова: зовнішньоекономічна діяльність, експорт, підприємство.

Abstract: In article the role of foreign economic activity planning in the functioning of the enterprise is analyzed.

Key words: foreign economic activity, export, import, enterprise.

У наш час активний розвиток ринкових відносин зумовлює наявність відповідального підходу до планування зовнішньоекономічної діяльності. Адже правильно спланована імпортна й експортна діяльність є запорукою підвищення ефективності діяльності та збільшення прибутку підприємства.

Зовнішньоекономічною діяльністю підприємства називають сферу господарської діяльності, яка пов'язана з виходом та функціонуванням на міжнародних ринках.

До видів зовнішньоекономічної діяльності, які здійснюють в Україні, належать:

експорт і імпорт товарів, капіталів та робочої сили; наукова, науково-технічна, науково-виробнича, виробнича, навчальна та інша кооперація з іноземними суб'єктами господарської діяльності;

навчання та підготовка спеціалістів на комерційній основі;

міжнародні фінансові операції та операції з цінними паперами; кредитні та розрахункові операції між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності;

спільна підприємницька діяльність між суб'єктами зовнішньоекономічної діяльності та іноземними суб'єктами господарської діяльності. [1]

До основних мотивів впровадження та розвитку зовнішньоекономічної діяльності на підприємстві найчастіше відносять наступні:

- закупівля сировини, комплектуючих, одиниць обладнання та нових технологій;
- вихід продукції на міжнародний ринок з метою збільшення прибутку;
- залучення іноземних інвестицій;
- участь у міжнародному поділу праці. [2]

Важливою складовою для ведення зовнішньоекономічної діяльності є формування ефективної стратегії, адже від неї залежить прибутковість самого підприємства, вплив на його конкурентоспроможність, якість продукції та функціонування на внутрішніх та зовнішніх ринках.

Існує ряд базових стратегій, якими користуються підприємства задля оптимізації та планування зовнішньоекономічної діяльності.

Базові стратегії – це варіанти загальної стратегії організації, які засновані на сукупності функціональних стратегій, програм та проектів.

До типових базових стратегій відносять:

- стратегію виживання;
- стратегію стабілізації;
- стратегію зростання;
- комбіновану стратегію, що об'єднує усі перераховані. [3]

У межах обраної стратегії підприємство надає перевагу одному з представлених напрямів дії, які ще називають стратегічними альтернативами. Саме на основі стратегічних альтернатив і будується майбутня стратегія підприємства. Інакше кажучи, стратегічні альтернативи це ймовірні варіанти розвитку підприємства (виживання, стабілізація, зростання). [4]

Кожна з базових стратегій має декілька стратегічних альтернатив (рис. 1).

Рисунок 1 – Стратегічні альтернативи у складі базових стратегій

Таким чином, стратегія зростання включає до свого складу інтенсифікацію, диверсифікацію, техніко-технологічний розвиток та інтеграцію.

Економія витрат, адаптація та «збирання врожаю» є частиною стратегії стабілізації.

А стратегія виживання має своєю складовою частиною організаційну санацію, економічну та фінансову санацію, маркетингову санацію, соціальну санацію та ліквідацію бізнесу.

Реалізація стратегії можлива лише у тому випадку, коли встановлені відповідності між обраною стратегією та станом підприємства, проаналізовані усі перспективи, ризики, стан внутрішнього і зовнішнього середовища підприємства. [5]

Література

1. Румянцева А. П., Румянцева Н. С. Зовнішньоекономічна діяльність: навч. посіб. Київ, 2004. 377 с.
2. Козика Ю. Т., Зовнішньоекономічна діяльність підприємств: навч. посіб. Київ, 2006. 792 с.
3. Олійник Є. Є , Шталь Т. В. Економічна ефективність підприємств навч. посіб. Київ, 2017. 315 с
4. Міщенко А.П. Стратегічне управління: навч. посіб. Київ, 2004. 336 с.
5. Аверіхіна Т. В., Полянська Г. К. Теоретичні підходи до визначення ефективності експортної діяльності підприємства. 2017. С. 6-10.